

การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในพื้นที่ของจังหวัดนครนายก

Development of the Potential of recreational tourist attractions in the Nakhon Nayok Province

เกษร ทนพลกรัง¹ ชวลีย์ ณ ถลาง² ผกามาศ ชัยรัตน์³ พยอมน ธรรมบุตร⁴

Kesorn Thonplonkrung Chawalee Na Thalang Pakamas Chairatana

Phayoom Dharmabutra

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก 2. เพื่อเสนอเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก 4 กลุ่ม ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ภาคชุมชน นักวิชาการ เป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การประเมินศักยภาพและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวของจังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครนายก มีความเป็นธรรมชาติ การเดินทางสะดวกอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร มีความหลากหลายทางการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ภาครัฐและภาคเอกชนควรสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือในการจัดการการท่องเที่ยว รวมถึงการประชาสัมพันธ์พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว การสนับสนุนมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การสร้างความตระหนักในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการของจังหวัดนครนายก ให้มีความอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนาศักยภาพ; แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ; จังหวัดนครนายก

Received: 2021-05-03 Revised: 2021-06-08 Accepted: 2021-06-09

¹ สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา Tourism and hotel management, College of Management, Phayao University. Corresponding Author e-mail: kesorn_2590@hotmail.com

² วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา College of Management, Phayao University

³ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา College of Management, Phayao University

⁴ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา College of Management, Phayao University

Abstract

The objective of This research were 1) to study the potential of tourism components in recreational tourist attractions in Nakhon Nayok Province 2) to propose as a guideline to promote recreational tourism in Nakhon Nayok Province. The research was a qualitative research. The qualitative data were conducted by stakeholders in recreational tourism in the province from 4 groups, namely government sectors, private sector, academician, and local community leaders. The qualitative in-depth interview. Ask for opinions on the development of tourist attractions Assessing the Potential and Composition of Tourism in Nakhon Nayok Province. The results found that Tourist attraction of Nakhon Nayok Province natural convenient transportation near Bangkok There is a variety of tourism such as natural tourism. agricultural tourism and recreational tourism. The public and private sectors should encourage all sectors to cooperate in tourism management. Including public relations for tourist attractions and support for local guides Raising awareness in the development of recreational tourism in Nakhon Nayok Province to be sustainable

Keywords: Potential of tourism; Recreational Attraction; Nakhon Nayok

บทนำ (Introduction)

ธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน ทำให้รัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาและบริหารด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ให้เป็นที่ยอมรับและประทับใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้มีการประชาสัมพันธ์ “ปีท่องเที่ยวไทย” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาสู่ประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2560) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติและคนในประเทศโดยเฉพาะทิศทางการพัฒนาและการส่งเสริม การท่องเที่ยวที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ ฉบับที่ 4 ถึงฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์หลักของ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกันและต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งหากพิจารณาในแง่เศรษฐกิจจากจำนวนรายได้ จำนวนนักท่องเที่ยวนับว่าแนวโน้มด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (บุศรา เกิดแก้ว, 2560)

แหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนนันทนาการ (Recreational Attraction) จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือเป็นสถานที่ หรือเป็นกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่มีได้มีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา หรือวัฒนธรรม แต่อาจเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมร่วมสมัย เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพักผ่อนให้มีความสุขสนุกสนานรื่นรมย์บันเทิง และอาจมีการศึกษาหาความรู้ร่วมด้วย แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในประเทศไทยมีด้วยกันหลายประเภท และหลายแห่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตเมือง หรือชานเมืองเพื่อความสะดวกในการเดินทาง แต่แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ของไทย ยังไม่ค่อยมีชื่อเสียงแพร่หลายมากนักในต่างประเทศ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ มีทั้งที่ดำเนินการโดยรัฐ เช่นสวนสาธารณะ สวนสัตว์ สนามกีฬา เป็นต้น และที่ดำเนินการโดยเอกชน เช่นสวนสนุก และสวนสาธารณะลักษณะพิเศษ สำนักกำหนดกรอบหรือเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการที่ชัดเจนสำหรับให้หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลแหล่งท่องเที่ยวได้นำไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไป (สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2550)

จังหวัดนครนายก เป็นจังหวัดที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นเพียงการท่องเที่ยวตามเทศกาลเพียงอย่างเดียว ทั้งที่เป็นจังหวัดนครมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งธรรมชาติที่สวยงาม ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าสนใจ และจากสถานการณ์การท่องเที่ยวปัจจุบัน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตามแหล่งท่องเที่ยวจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาอย่างเนืองแน่น ทั้งนี้เพราะความได้เปรียบของที่ตั้งที่และลักษณะภูมิประเทศอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก ย่อมดึงดูดความสนใจจากชาวกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงแวะเข้ามาเยี่ยมเยียน อีกทั้งสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ น้ำตก ภูเขา และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ก็เป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกเพิ่มขึ้นทุกปีพ.ศ. 2562 มีผู้เยี่ยมเยียน 2,603,112 คน แยกได้เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 2,583,112 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 20,000 คน นอกจากนี้จังหวัดนครนายกยังเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างแหล่งอุตสาหกรรมในภาคกลางตอนบน กับแหล่งอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก จึงมีศักยภาพที่จะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและ นันทนาการ ในภูมิภาคนี้ (กรมการท่องเที่ยว, 2563)

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา การพัฒนาศักยภาพพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการจังหวัดนครนายก เพื่อพัฒนาและเสนอทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก และสามารถนำไปเป็นแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก เพื่อให้ชุมชนมีส่วนในการจัดการ ให้มีรูปแบบหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ในจังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ใช้เวลาเดินทางไม่นาน อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการยังเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

- เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการในจังหวัดนครนายก
- เพื่อเสนอเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการในจังหวัดนครนายก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ลักษณะการศึกษาข้อมูล ทัศนคติจากเอกสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์และตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 4 กลุ่ม สัมภาษณ์เก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 4 กลุ่ม โดยใช้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วยกลุ่มภาครัฐ ได้แก่ กลุ่มภาครัฐได้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนา การท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก ภาคเอกชนที่เป็นบุคคล หรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจทางการท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก และตัวแทนจากชุมชนที่อยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการ จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured) และมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคชุมชน และนักวิชาการ ที่มีต่อการพัฒนาของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการในจังหวัดนครนายก จำนวน 18 คน เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) มีความเกี่ยวข้องโดยตรงและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการโดยตรง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นการทำแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ส่วน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และนักวิชาการ ที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนันทนาการ ในจังหวัดนครนายก โดยมีข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์นี้จะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด 5 ส่วน ประกอบด้วย เนื้อหาการประเมินศักยภาพของพื้นที่และองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 4 กลุ่ม จำนวน 18 คนด้วยการสัมภาษณ์โดยตรงและการสัมภาษณ์ออนไลน์ และนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล เพื่อประกอบการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักในการทำแบบสัมภาษณ์การวิจัยครั้งนี้ จำนวน 18 คน จาก 4 กลุ่ม ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ผู้แทนภาครัฐ คือ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดนครนายก นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 4 คน หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศนาการ ผู้ประกอบการด้านที่พัก ประกอบกร้านค้าขายของที่ระลึก ผู้ประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ประกอบการธุรกิจการขนส่ง ในจังหวัดนครนายก จำนวน 8 คน ภาคชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครนายก จำนวน 4 คน นักวิชาการ ได้แก่ นักวิชาการ อาจารย์ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและนิเวศนาการในจังหวัดนครนายก จำนวน 2 คน รวม 18 คน ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 4 กลุ่ม มีดังนี้

ผลจากการสัมภาษณ์ในด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนาการในจังหวัดนครนายก มีดังนี้

ศักยภาพด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว (6 A's)

ถึงแม้ว่าจังหวัดนครนายกจะมีพื้นที่เล็กๆ ติดกับกรุงเทพมหานคร แต่ถ้าหากไม่แก้ไขเรื่องการจราจรที่ติดขัดมาก ร่วมกับแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ลึก และป้ายบอกทิศทางที่ขาดช่วง ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของการจำแนกองค์ประกอบสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549) ที่ได้ระบุว่า ปัญหาการจราจรที่อาจเกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปัญหาที่จอดรถ ปัญหาหารจราจรติดขัด เป็นต้น

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว นอกจากจะมี ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้าของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ทางลาดสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุให้มากกว่านี้ มีการบริการใช้บัตรเครดิตในการชำระค่าสินค้าและบริการทำให้ผู้ใช้บริการสะดวกไม่ต้องพกเงินสด และในยุค New Normal ไม่ต้องเสี่ยงและงดการสัมผัส ซึ่งพบว่ามีความสะดวกคล้ายกับ ดนยา เพชรสง (2564) ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาบริการสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น ตู้เอทีเอ็ม ร้านสะดวกซื้อ ร้านอาหารแก่นักท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามหากเป็นพื้นที่การท่องเที่ยว ก็ยังคงเพิ่มจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ที่ต้องคำนึงถึงความสะอาดสำหรับนักท่องเที่ยว

ด้านที่พัก (Accommodation) ที่พักของจังหวัดนครนายกจะเป็นแบบรีสอร์ทหรือโฮมสเตย์ ไม่มีโรงแรมขนาดใหญ่ กลุ่มลูกค้าด้านที่พักของจังหวัดนครนายกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสัมมนา จำนวนที่พักจึงมีจำนวนมาก แต่ไม่สามารถตอบโจทย์กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ควรปรับให้มีบริการเสริม เช่น สถานที่ออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ การนวดประเภทต่าง ๆ ควรจัดโปรแกรมขึ้นควบคู่กับกิจกรรมการท่องเที่ยวนิเวศนาการ ของ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2550) ที่ระบอบองค์ประกอบพื้นฐานความต้องการของการท่องเที่ยวนิเวศนาการขอหนึ่งคือ ความต้องการด้านการพัฒนาที่พักแรมที่พัก

แรมในกลุ่ม ที่ชื่นชอบความสะดวกสบาย ทันสมัย การบริการภายในที่พักแรมครบวงจรในนักท่องเที่ยว ผจญภัยอยู่ใกล้ธรรมชาติและให้ความสำคัญในเรื่องความสะดวก ดังนั้นภาคเอกชนควรมีการลงทุนเกี่ยวกับที่พัก ที่อำนวยความสะดวกแบบครบครันเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ด้านการให้บริการเสริมการท่องเที่ยว (Ancillary) การให้บริการเสริมการท่องเที่ยว (Ancillary) ของจังหวัดนครนายกมีบริการศูนย์ข้อมูลบริการการท่องเที่ยวแต่น้อยมาก อินเทอร์เน็ต ตู้เอทีเอ็ม และมีโรงพยาบาลสุขภาพประจำตำบล

ด้านกิจกรรม (Activities) จากการศึกษาพบว่า จังหวัดนครนายก มีกิจกรรมการ นักท่องเที่ยวที่หลากหลายกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดนครนายก มีกิจกรรมที่หลากหลายตาม เทศกาลและประเพณี เช่น กิจกรรมล่องแก่ง แคมป์ปิ้ง กิจกรรมงานปั่นจักรยานในจังหวัดนครนายก กิจกรรมงานวิ่งจังหวัดนครนายก กิจกรรมการผจญภัยในเขตพื้นที่ จปร 4 มีกิจกรรมชมสวนผลไม้ ตามฤดูกาล เช่น มะยงชิดมะปรางหวาน และงานเทศกาลสงกรานต์วัดฝั่งคลอง ซึ่งมีความสอดคล้อง กับ วิชสุดา ร้อยพิลา และปรีดา ไชยา (2558) ซึ่งกล่าวว่า ภายในแหล่งท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่มีกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกเพลิดเพลิน ที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อมภายใน และ สภาพแวดล้อมภายนอก พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการจังหวัดนครนายก พบประเด็นที่น่าผลการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้ศึกษาดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีอากาศดีเป็นลำดับ 7 ของโลก เป็นเมืองน่าอยู่ ใกล้กรุงเทพฯ	1. การคมนาคมขนส่งทางการท่องเที่ยวจาก ตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยวไม่เชื่อมโยง
2. ความหลากหลายของสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และมีแหล่งท่องเที่ยว นันทนาการมีเอกลักษณ์ความน่าสนใจเฉพาะ*	2. ปัญหาจราจรติดขัด
3. มีเส้นทางถนนที่สมบูรณ์เชื่อมโยงจาก แหล่งท่องเที่ยวต่างพื้นที่ได้อย่างสะดวก รวมถึงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว นันทนาการ อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดนครนายก*	3. มีการโปรแกรมนักท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เหมาะสม*
4. ราคาสินค้าและบริการมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป* ^๑ **	4. ยานพาหนะขนส่งมวลชนสาธารณะมีจำนวนน้อยทั้งปริมาณ และจำนวนเที่ยวในการเข้าแหล่งท่องเที่ยว ยังไม่สะดวก
	5. บุคลากรในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
	6. ศูนย์ให้บริการนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ
	7. มีกิจกรรมใหม่ ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว นันทนาการอย่างสม่ำเสมอ*

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
1. รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 2. นโยบายรัฐที่ส่งเสริมให้จังหวัดนครนายกเป็นเมืองรองของการท่องเที่ยว* 3. แนวโน้มของการท่องเที่ยวในเชิงกีฬา สุขภาพ และนันทนาการ มีอัตราการเติบโตที่สูงขึ้น 4. ปัจจุบันมีเทคโนโลยี และ Social Media ที่สะดวกต่อการนำเสนอข้อมูล ของแหล่ง ท่องเที่ยว	1. โรคระบาด เช่น การแพร่ระบาดของไวรัส (โควิด-19) 2. ขาดความร่วมมือในการวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก (SWOT Analysis) ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก (SWOT Analysis) ได้แก่ จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) อุปสรรค (Threat) ของการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก แล้วทำการวิเคราะห์ (TOWS Matrix) ซึ่งเป็นกลยุทธ์ต่อเนื่องมาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก (SWOT Analysis) เป็นการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายใน (External Factors) ปัจจัยภายใน (Internal Factors) ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis โดย TOWS Matrix จะเป็นการกลยุทธ์ขึ้นมาใหม่จากสภาพแวดล้อมที่มีอยู่จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ซึ่ง

จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix จะทำให้ได้กลยุทธ์ออกมา 4 แบบ ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก

- ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการและกีฬา
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- สร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านนันทนาการ
- ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนในการส่งเสริมมาตรฐานที่พักในพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบและต่อเนื่อง
- ส่งเสริมและผลักดันการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม
- ยกระดับคุณภาพการบริการทางการท่องเที่ยวสำหรับบุคลากรที่ให้บริการการท่องเที่ยว
- พัฒนารูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ส่งเสริมและให้ความรู้ในการป้องกันโรคติดต่อ Covid-19
- ส่งเสริมการอบรมทักษะและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยี และ Social Media มาใช้ในงานบริการการท่องเที่ยว

กลยุทธ์เชิงรับ

1. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในยุคการแพร่กระจายของ Covid-19
2. plugged จิตสำนึกในการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบกลุ่มคัสเตอร์

เพื่อเสนอเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก

แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

1. ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวหรือหน่วยงานที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ควรจัดเตรียมหรือมีป้ายบอกทิศทางและสถานที่ต่าง ๆ ชัดเจนเพียงพอในแหล่งท่องเที่ยว
2. ควรพัฒนาและปรับปรุงการสร้างห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้นในฤดูกาลท่องเที่ยว และมีห้องน้ำเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการให้เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว
3. ควรกำหนดป้ายบอกราคาสินค้าและบริการที่มีความชัดเจน รวมถึงการควบคุมราคาอาหารหรือสินค้าและบริการให้คงที่มีความเหมาะสม โดยทุกช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวราคาไม่ควรแตกต่างกันมาก เพราะนักท่องเที่ยวอาจจะมองว่าเป็นการฉวยโอกาส รวมถึงการควบคุมราคาอาหารและเครื่องดื่มให้มีความเหมาะสมไม่ให้เห็นต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ
4. แหล่งท่องเที่ยวหรือนันทนาการควรรักษาความเป็นเอกลักษณ์ ความน่าสนใจเฉพาะตัวของแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ หรือทำให้คนรู้จักเพิ่มมากขึ้น และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการอย่างสม่ำเสมอให้มีความหลากหลาย โดยพิจารณาตามเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
5. ควรปรับระยะเวลาการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสม และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการให้มากขึ้น เช่น การสแกน QR Code ข้อมูลทางการท่องเที่ยว และการชำระเงินด้านสินค้าและบริการ เป็นต้น

ผลการสรุป ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าจังหวัดนครนายก มีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในจังหวัดนครนายก มีศักยภาพและลักษณะโดดเด่นสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวหรือนันทนาการควรรักษาความเป็นเอกลักษณ์ ความน่าสนใจเฉพาะตัวของแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ หรือทำให้คนรู้จักเพิ่มมากขึ้น มีความพร้อมด้านที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ส่วนในด้านการบริหารจัดการยังขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับรุ่งรัตรี อั้งเจริญ และ ขวลิย์ ณ ถลาง(2560) ที่ทำการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวและความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวระดับมาก ซึ่งในขณะที่ศักยภาพด้านองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวกับพบว่า ยังขาดศักยภาพที่ควรพัฒนาและปรับปรุงในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น ป้ายแนะนำสถานที่ ศูนย์บริการการท่องเที่ยว และการให้บริการอื่น ๆ ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว มีไม่เพียงพอ สอดคล้องกับแนวคิดองค์ประกอบ

ท่องเที่ยว 6A ของ Peliaso (2012) ได้กล่าวว่า การที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้นควรคำนึงถึงด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผู้จัดการหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวควรนำผลการศึกษา ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7Ps มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ในจังหวัดนครนายกดังต่อไปนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ กิจกรรมท่องเที่ยว หรือแหล่งท่องเที่ยว ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ หรือเจ้าของพื้นที่ให้คงเอกลักษณ์ของพื้นที่จัดกิจกรรมให้อยู่บนฐานทรัพยากรของพื้นที่ โดยสิ่งที่ต้องพัฒนาควบคู่กับแหล่งท่องเที่ยว คือ การเพิ่มกิจกรรมนันทนาการให้มีความหลากหลาย พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนกิจกรรมนันทนาการ

2. ด้านราคา ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ควรกำหนดให้มีป้ายบอกราคาสินค้า บริการและกิจกรรมที่มีความชัดเจน เพื่อความสะดวกในการตัดสินใจในการซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยว

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ควรมีช่องทางจำหน่ายผ่านทางเว็บไซต์ของตนเอง และโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook IG เป็นต้น ซึ่งสถานประกอบการและผู้เกี่ยวข้อง ควรพัฒนา และปรับปรุงเว็บไซต์ และสื่อโซเชียลให้ทันสมัย เป็นปัจจุบัน และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการใช้ช่องทางของสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย ปัจจุบัน และทันสมัย มีการลงข้อมูลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

5. ด้านบุคลากร คือ ผู้ให้บริการสามารถให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของบุคลากรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้ผู้ใช้บริการ มีความรู้ในรายละเอียด สินค้า บริการ และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจน ฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยี และทักษะการภาษาในการสื่อสารและให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยว

6. ด้านกระบวนการให้บริการ ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยกำหนดระยะเวลาในการให้บริการ และกิจกรรม และติดป้ายประกาศให้ชัดเจน

7. ด้านลักษณะทางกายภาพ ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรปรับปรุงสถานที่ และมีป้ายบอกทิศทางของแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2560). ปีท่องเที่ยววิถีไทยเก๋ไก๋อย่างยั่งยืน. สืบค้น 9 มิถุนายน 2564, จาก <https://thai.tourismthailand.org>.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2557). *ท่องเที่ยวเชิงเกษตรสุราษฎร์ธานีการวิจัยฐานทรัพยากรการเกษตรสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. สืบค้น 9 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.kmutt.ac.th>.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: เพรสแอนด์ดีไซน์.
- दनุยา เพชรสง. (2564). *แนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการท่องเที่ยวและโรงแรม. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รุ่งราตรี อึ้งเจริญ และ ชวลีย์ ณ ถลาง. (2560). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี* (11)1, 29.
- สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2550). *คู่มือมาตรฐานคุณภาพ เพื่อแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2564, จาก <http://www.tourism.go.th>.
- Peliaso, Rhana. (2012). *Lgcabugao : A Potential Tourist Destination in theSouthern Part of Iloilo, Philipines International*. JPAIR MultidisciplinaryResearch is being Certifiel for QMS IOS 9001-2008 by the Anglo Japanese American Registrars of the UK.